

University of Baghdad

College Name	College of languages		
Department	Persian department		
N Full Name as written in Passport	Raheem M. Jaber		
e-mail	not found		
Career	☐ Assistant Lecturer	☒ Lecturer	☐ Assistant Professor
	☒ Master		☐ PhD
Thesis Title	SYMBOLISM IN THE ALLEGORIES OF JALĀL'UD-DĪN RŪMĪ'S		
Year	2009		
Abstract	<p style="text-align: center;">چکیده</p> <p>این بحث به سمبولیسم و بررسی در مضامین داستانهای مثنوی سروکار دارد. در ادبیات فارسی مکتب و مرام ادبی ویژه ای به این اسم و عنوان سراغ نداریم، هر چند که ادیبان ما توانسته اند به وسیله رمز و سمبل، مطالب بسیار متنوع و مهمی را بیان کنند، بویژه عارفان بزرگوار که به مقتضای مکتب و شیوه فکری و عرفانی خود آثار زیادی را در این زمینه خلق کرده اند که منطق الطیر عطار یکی از مشهورترین و پرآوازترین آنها، بدین گونه همه مظاهر طبیعت دارای رمز و اشارتی لطیف و پنهانی هستند. پیشینه رمز و تمثیل در ادبیات اسلامی به قرآن کریم باز می گردد؛ آنچنان که سمبل در ادبیات غرب را باید در انجیلیها و روایات مذهبی مسیحیت جستجو کرد. همان گونه که حافظ، مولوی، نظامی، عطار و سعدی در خلق آثار گرانبها و بی مانند خود متکی به قرآن و فرهنگ اسلامی بوده اند. قصه های مثنوی از هر دستی هست. بعضی داستان صرف است که شاعر از زبان عوام یا از کتابها گرفته است و در آنها جهت تبیین مقاصد خویش تصرف ها کرده است. بعضی دیگر داستانهای پیغمبران و اولیا است که شاعر تعلیم خویش را در آن حکایت می گنجاند. بعضی قصه ها نیز پُرس و است از رمز و کنایه مثل داستان پادشاه و کنیزک، قصه دقوقی و رویائی که در بیداری دید، و شاعر در آنها فلسفه و بینش خود را بیان می کند. قصه هایی نیز هست که جنبه طنز و شوخی دارد مثل ماجرای نحوی و کشتیبان، داستان کبودی زدن قزوینی و امثال آنها. باری قصه های مثنوی بسیار و گوناگون است اما شاعر همه جا حوصله قصه پردازی ندارد. در بعضی موارد قصه را کوتاه می کند و زود به تعلیم و اخلاق می پردازد. می توان گفت که سمبولیسم کوششی است برای رخنه کردن در ماورای واقعیت به سوی دنیای معنی ها، و راه یافتن از ظاهر متن رمزی به باطن و حقیقت آن نیز به منزله خروج از جهان محسوس و مجاز و ورود به عالم باطن و حقیقت است. پس اگر حصول چنان تجارب و معارفی از طریق علم اکتسابی که آلت کسب آن عقل و حواس است برای همگان میسر نیست و محتاج فراهم آمدن زمینه و حال و هوای روحی ویژه ای است، وصول به آنها از طریق متن رمزی و کشف باطن و حقیقت از ظاهر و مجاز نیز از طریق علم اکتسابی ممکن نیست و موکول به پدید آمدن جوّ روحی خاصی است. دیدن حقیقت معنی این حکایات در سطح عالم مثال یا کشف باطن آنها مستلزم گشوده شدن چشمی در درون است که بتواند حقایقی را که این رمزها نماینده آن هستند ببیند. تفاوت این داستانهای واقعی با حکایات عرفانی، رویاها، اساطیر، داستان پیامبران و واقعه های روحانی در این است که اگر آنها در سطح تجربه های اینجهانی معنی دار است زیرا می توان از متن آنها مثل نور از یک شیشه شفاف عبور کرد و معنی آنها را که در حیطه تجرّیبات حسی است در ورای متن در جهان خارج مشاهده کرد. هدف بحث بررسی در مضامین داستانهای چون مرحله نقد مدرن که جنبه سمبولیستی اثر را تحلیل می کنیم و جوهر شعر را نشان دهد. و درباره این زمینه دکتر سیروس شمیس در کتابش نقد ادبی گفت: ((تأویلات مولانا از قبیل رمزگشایی های سنتی عرفانی نیست بلکه یافتن معانی باریک ابتکاری به مقتضای بحث است.))</p> <p>باری روش پژوهش تجزیه و تحلیل داستانهای مثنوی به کار رفته، این بررسی شامل سه فصل، فصل اول به عنوان مفاهیم رمزی در ادبیات فارسی و حاوی سه بخش است، فصل دوم به عنوان هنر و اندیشه در مثنوی و حاوی دو بخش است هر بخش چند مبحث دارد. فصل سوم به عنوان سمبولیسم و مضامین داستانهای مثنوی و حاوی سه بخش است.</p>		

